

Στοχαστικές Ανελιξίες

1.

Έστω Μαρκοβιανή αλυσίδα $(X_n)_{n \in \mathbb{N}}$ με χώρο καταστάσεων $\mathbb{X} = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ και πίνακα πιθανοτήτων μετάβασης

$$P = \begin{bmatrix} 1/3 & 2/3 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 2/3 & 1/3 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1/4 & 3/4 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1/5 & 4/5 & 0 & 0 \\ 1/3 & 1/3 & 0 & 1/3 & 0 & 0 \\ 0 & 1/3 & 0 & 1/3 & 1/3 & 0 \end{bmatrix}$$

(α') Βρείτε τις κλάσεις επικοινωνίας της αλυσίδας και να τις χαρακτηρίσετε ως προς την επαναληπτικότητα και παροδικότητα.

(β') Βρείτε όλες τις αναλλοίωτες κατανομές της αλυσίδας.

(γ') Αν $X_0 = 5$, υπολογίστε την πιθανότητα η αλυσίδα να καταλήξει σε καθεμία από τις κλειστές κλάσεις.

(δ') Υπολογίστε το $\lim_{n \rightarrow \infty} \mathbb{P}[X_n = 3 | X_0 = 5]$.

2.

Ρίχνουμε ένα ζάρι πολλές φορές. Ποιός είναι ο αναμενόμενος αριθμός ρίψεων μέχρι να έρθουν διαδοχικά 4 και 5;

3.

Έστω $(S_n)_{n \in \mathbb{N}}$ ο απλός συμμετρικός περίπατος στους ακέραιους και $\mathcal{F}_n$ η σ -άλγεβρα $\mathcal{F}_n = \sigma(Y_1, \dots, Y_n)$ όπου $Y_1, \dots, Y_n$ είναι ακολουθία από ανεξάρτητες και ισόνομες τυχαίες μεταβλητές με $\mathbb{P}[Y_n = 1] = \mathbb{P}[Y_n = -1] = \frac{1}{2}$. Δείξτε ότι η διαδικασία $(X_n)_{n \in \mathbb{N}}$ με $X_n = (-1)^n \cos(\pi S_n)$ είναι martingale ως προς την $(\mathcal{F}_n)$.

Υπόδειξη: Χρησιμοποιήστε την σχέση της S_n με την Y_n και τις ιδιότητες των τριγωνομετρικών συναρτήσεων.

4.

Σωματίδια προσπίπτουν σε έναν ανιχνευτή σύμφωνα με μία διαδικασία Poisson με παράμετρο $\lambda = 2$. Αν στα πρώτα 4 λεπτά λειτουργίας του ανιχνευτή προσέπεσαν 2 σωματίδια, ποιά είναι η πιθανότητα το 1 από αυτά να προσπέπεσε κατά τα πρώτα 2 λεπτά;